

This question paper contains 2 printed pages]

LA—79—2023

FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT

B.Com. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

(New Pattern)

INDIAN ECONOMY-I

Paper GE-I.1

(Saturday, 9-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—Three Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Question No. 1 is compulsory.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे.

1. What is the underdeveloped economy ? Explain the basic characteristics of Indian Economy. 20

अर्ध-विकसित अर्थव्यवस्था म्हणजे काय ? भारतीय अर्थव्यवस्थेची मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2. Explain the growth and structure of National Income. 15

राष्ट्रीय उत्पन्नाचा विकास आणि संरचना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is meant by Infrastructure ? Explain the significance of Infrastructure.

पायाभूत सुविधा म्हणजे काय ? पायाभूत सुविधाचे महत्व स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Explain the significance of transport system in economic development. 15

आर्थिक विकासातील वाहतूक व्यवस्थेचे महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give the meaning of Infrastructure. Explain Urban Infrastructure in India.

पायाभूत सुविधाचा अर्थ सांगून भारतातील नागरी पायाभूत सुविधा स्पष्ट करा.

4. Explain the reasons and remedies of farmers suicides in India. 15

भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या मागील कारणे व त्यावरील उपाय स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the limitations of National Income.

राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Significance of Road Transport
- (ii) Determinants of Economic Development
- (iii) Types of Agricultural Credit
- (iv) Communication System in India.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) रस्ते वाहतुकीचे महत्व
- (ii) आर्थिक विकासाचे निर्देशक
- (iii) कृषी कर्जाचे प्रकार
- (iv) भारतातील संदेशवहन व्यवस्था.